

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Ю. СВИРИДЕНКО

“ ”

2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України “Про охорону дитинства” (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

в абзаці дванадцятому після слів “примусово переміщена” доповнити словами “або утримувана”;

абзаци тринадцятий і чотирнадцятий викласти в такій редакції:

“депортація дитини — незаконне із застосуванням або без застосування насильства переміщення дитини з числа громадян України, а також дитини з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває (перебувала) на території України на законних підставах або має (мала) право на постійне проживання в Україні, що здійснюється державою, визнаною Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, шляхом виселення та/або вчинення інших примусових дій, у тому числі за відсутності усвідомленої згоди дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, та/або усвідомленої згоди батьків або інших законних представників дитини щодо переміщення дитини з території України на територію Російської Федерації, Республіки Білорусь, інших держав у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України;

примусове переміщення або утримування дитини — незаконне із застосуванням або без застосування насильства переміщення або утримування дитини з числа громадян України, а також дитини з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває (перебувала) на території України на законних підставах або має (мала) право на постійне проживання

в Україні, що здійснюється державою, визнаною Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, шляхом виселення та/або вчинення інших примусових дій, у тому числі за відсутності усвідомленої згоди дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, та/або усвідомленої згоди батьків або інших законних представників дитини щодо переміщення дитини у межах тимчасово окупованих територій України, за відсутності підстав, що передбачені законами України та/або допускаються міжнародним правом;”;

2) перше речення частини першої та частину восьму статті 30¹ після слів “примусово переміщених” доповнити словами “або утримуваних”;

3) у статті 32:

назву і частину першу після слова “переміщення” доповнити словами “або утримування”;

частину другу після слів “примусово переміщених” доповнити словами “або утримуваних”.

2. У Законі України “Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання соціальних послуг та виплат” (Відомості Верховної Ради України, 2025 р., № 10, ст. 24):

1) назву Закону викласти в такій редакції:

“Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, осіб з числа дітей”;

2) назву та текст статті 1 після слів “проти України” доповнити словами “, або осіб з числа дітей”;

3) у статті 2:

у частині першій:

пункт 1 викласти в такій редакції:

“1) депортована дитина — дитина з числа громадян України, а також дитина з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває (перебувала) на території України на законних підставах або має (мала) право на постійне проживання в Україні, яку незаконно із застосуванням або без застосування насильства переміщено державою, визнаною Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, шляхом виселення та/або вчинення інших примусових дій, у тому числі за відсутності усвідомленої згоди дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, та усвідомленої згоди батьків або інших законних представників дитини щодо переміщення дитини з території України на територію Російської Федерації, Республіки Білорусь, інших держав у зв’язку із збройною агресією Російської Федерації проти України;”;

доповнити частину пунктами 1¹, 1² такого змісту:

“1¹) дитина, яка перебуває під ризиком депортації, примусового переміщення або утримування, — дитина з числа громадян України, а також дитина з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах або має право на постійне проживання в Україні і щодо якої у зв’язку із збройною агресією Російської Федерації проти України існує ризик депортації, примусового переміщення або утримування;

1²) особа з числа дітей — особа віком від 18 до 23 років, яка на час збройної агресії Російської Федерації не досягла 18 років, та була депортована, примусово переміщена або утримувана чи перебуває під ризиком депортації, примусового переміщення або утримування;”;

пункти 2 і 3 викласти в такій редакції:

“2) дитина, яка постраждала внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, — дитина з числа громадян України, а також дитина з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває (перебувала) на території України на законних підставах або має (мала) право на постійне проживання в Україні, яка внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України отримала поранення, контузію, каліцтво та/або інші тілесні ушкодження, інші ушкодження здоров’я, зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства, була викрадена, депортована, примусово переміщена або утримувана, внутрішньо переміщена або переміщена за кордон, залишила своє місце проживання/перебування з метою уникнення негативних наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України, залучалася до участі у військових формуваннях, перебувала на територіях, на яких ведуться або велися бойові дії, або в тимчасовій окупації, на тимчасово окупованій території, втратила батьків (одного з батьків), опікуна, піклувальника, була позбавлена батьківського піклування внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України;

3) примусово переміщена або утримувана дитина — дитина з числа громадян України, а також дитина з числа іноземців та осіб без громадянства, яка перебуває (перебувала) в Україні на законних підставах, або має (мала) право на постійне проживання в Україні, яку із застосуванням або без застосування насильства незаконно переміщено або утримувано державою, визнаною Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, шляхом виселення та/або вчинення інших примусових дій, у тому числі за відсутності усвідомленої згоди дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити, та/або усвідомленої згоди батьків або інших законних представників дитини, щодо переміщення дитини у межах тимчасово окупованих територій України, за відсутності підстав, що передбачені законами України та/або допускаються міжнародним правом;”;

у пункті 4 слова “примусового переміщення або депортації” замінити словами “ депортації, примусового переміщення або утримування”;

у частині другій після слів “Кримінальному кодексі України” доповнити словами “, Цивільному процесуальному кодексі України”, а слова “Про професійну (професійно-технічну) освіту” замінити словами “Про професійну освіту”;

4) розділ II виключити;

5) назву розділу III викласти в такій редакції:

**“Розділ III. ОБЛІК ТА СУПРОВІД ДІТЕЙ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ
ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОТИ УКРАЇНИ, ТА ОСІБ З ЧИСЛА ДІТЕЙ”;**

6) у статті 16:

назву статті викласти в такій редакції:

**“Стаття 16. Облік та супровід дітей, які постраждали внаслідок
збройної агресії Російської Федерації проти України, та
осіб з числа дітей”;**

в абзаці першому частини першої слово “Реєстру” замінити словами “Єдиної інформаційної бази даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі — Єдина база даних про шкоду), в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України,”;

пункт 3 частини другої виключити;

у частині третій слово “Реєстру” замінити словами “Єдиної бази даних про шкоду”;

7) у статті 17:

у частині першій:

слово “Мультидисциплінарна” замінити словом “Міждисциплінарна”;
після слів “примусово переміщена” доповнити словом “, утримувана”;
доповнити частину абзацом такого змісту:

**“Міждисциплінарна команда утворюється та провадить діяльність у
порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”;**

частини другу і третю виключити;

8) у статті 18:

у частині першій:

у пункті 9 слова “Про професійну (професійно-технічну) освіту” замінити словами “Про професійну освіту”;

пункт 20 після слів “примусового переміщення” доповнити словом “, утримування”;

у пункті 24 слова “Про професійну (професійно-технічну) освіту” замінити словами “Про професійну освіту”;

частину четверту виключити;

9) частину першу статті 19 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

“Особи, які до досягнення повноліття постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, але до набрання чинності цим Законом не отримали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, мають право на компенсацію, передбачену цим Законом.”.

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

10) у тексті Закону:

слово “мультидисциплінарна” в усіх відмінках замінити словом “міждисциплінарна” у відповідному відмінку;

слова “професійна (професійно-технічна) освіта” у всіх відмінках замінити словами “професійна освіта” у відповідному відмінку;

11) у розділі VI “ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ”:

назву розділу викласти в такій редакції:

“Розділ VI. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ”;

доповнити розділ пунктами 1¹, 1² такого змісту:

“1¹. Дія цього Закону поширюється на правовідносини, що виникли з дати початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих території України.

1². Діти, які до набрання чинності цим Законом отримали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, користуються правами і гарантіями, передбаченими цим Законом.”.

3. У Законі України “Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України” (Відомості Верховної Ради України, 2025 р., № 17, ст. 47):

1) абзац перший пункту 4 частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

“4) Єдина інформаційна база даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі — Єдина база даних про шкоду), — автоматизований банк даних, створений для забезпечення єдиного збирання, накопичення, зберігання, захисту, обліку, відображення, оброблення та надання інформації обліку про:”;

2) у назві та тексті статей 2 і 3 слова “депортацію або примусове переміщення” замінити словами “депортацію, примусове переміщення або утримування”;

3) у частині першій статті 4 слова “депортованих або примусово переміщених” замінити словами “депортованих, примусово переміщених або утримуваних”;

4) у тексті статті 5 слова “депортовані або примусово переміщені” в усіх відмінках замінити словами “депортовані, примусово переміщені або утримувані” у відповідному відмінку;

5) назву розділу III викласти в такій редакції:

“Розділ III. ЄДИНА ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ДАНИХ ПРО ШКОДУ, ЗАВДАНУ ОСОБИСТИМ НЕМАЙНОВИМ ПРАВАМ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ”;

6) пункти 10, 11 частини першої статті 8 після слів “примусове переміщення” доповнити словами “або утримування”;

7) у статті 9:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 9. Єдина інформаційна база даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України”;

в абзаці першому частини першої слова “Системи обліку інформації про шкоду” замінити словами “Єдиної інформаційної бази даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України”;

8) у тексті Закону слова “Система обліку інформації про шкоду” у всіх відмінках замінити словами “Єдина база даних про шкоду” у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити:

приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**